

BOHUSLAV MARTINŮ

ÚLOHY Z HUDEBNÍ VÝCHOVY 1.L

Nové úlohy na téma Bohuslav Martinů vypracujte a odpovědi pošlete na mail:

sudkova@gop.pilsedu.cz do **5. května**.

Do předmětu mailu uveďte **jméno, příjmení a třídu** (nepište mi např. úkol hudebka, samostudium hudební výchova apod.), usnadníte mi tak zpětnou kontrolu. Děkuji.

Pracujte s tímto dokumentem - tedy s texty psanými na počítači a s texty ofocenými z knížky. Pokud něčemu nerozumíte, nebojte se mi napsat.

1. Kdy a kde se B. Martinů narodil?
2. Na jaký hudební nástroj se (na)učil hrát?
3. Na jakém zvláštním místě se narodil?
4. Čím byl jeho otec?
5. Znal se Martinů s J. Sukem?
6. Jeho manželka byla: a) Češka b) Francouzka c) Američanka - *zaškrtni*
7. Seznámili se spolu: a) v cirkusu b) na lodi - *zaškrtni*
8. V jakých evropských státech Martinů pobýval?
9. Vracel se někdy zpátky do Poličky?
10. Proč musel prchnout nakonec až do USA?
11. Uměl Martinů anglicky, když přijel do USA?
12. Čím se v USA živil?
13. Napiš alespoň jednu operu, kterou napsal.
14. Ve kterém roce zemřel a kolika let se vlastně dožil?
15. V jakém městě je pohřben?
16. Jaký byl Martinů skladatel? a) líný b) pilný a svědomitý - *zaškrtni*
17. Co tě zaujalo na jeho životě?
18. Poslechni si klavírní ukázkou Kolombína tančí (z cyklu Loutky) - jak se ti líbí?

<https://www.youtube.com/watch?v=1L7SMfJ10E8>

„Moje rodné město je Polička v Československu. Můj otec byl tam obuvníkem a současně městským hlídačem. Bydlel na kostelní věži a na této věži jsem se 8. prosince 1890 narodil. Mým prvním učitelem houslí byl krejčí z města a já jsem si představoval, že se stanu velkým houslovým virtuosem jako Jan Kubelík, který byl tehdy velmi oblíben. Tento ideál se neuskutečnil, přestože jsem přišel do Prahy na konzervatoř a několik let jsem hrál v pražském Filharmonickém orchestru [tj. v České filharmonii, pozn. aut.] druhé housle. Při svém příchodu do Paříže jsem svůj nástroj prodal. Měl jsem v úmyslu zůstat v Paříži tři měsíce,

věž v Poličce - zde se B. Martinů narodil, jeho tatínek zde pracoval jako povězný

zůstal jsem tam však sedmnáct let, až do r. 1940. Právě tenkrát prožívala Paříž velmi zajímavé období s provedením Svěcení jara, velkých ruských baletů a se skladbami Šestky. Komponoval jsem tehdy orchestrální díla Halftime, La Bagarre. Posledně jmenované dílo jsem věnoval Charlesu Lindbergovi; Sergej Kusevickij je prvně provedl v r. 1927 s Bostonským symfonickým orchestrem.

Když jsem v roce 1941 přišel do New Yorku, pamatovali se ještě na tuto skladbu a hned mne přijali tak, jako bych žil v New Yorku již dlouhou dobu. Ještě v době před cestou do Spojených států našli jsme, má žena a já, útočiště v Pratteln u našich přátel, manželů Sacherových. Tam na Schönenbergu jsem komponoval v r. 1938 Koncert pro dva smyčcové orchestry, klavír a tympány, a věnoval jsem jej panu Sacherovi. Když vypukla válka, mohli jsme po mnoha těžkostech odcestovat do Ameriky. Ačkoli jsem neuměl mluvit anglicky, svěřil mi Kusevickij kompoziční třídu na festivalu v Tanglewoodu v r. 1942. V r. 1947 jsem byl povolán na Princetonskou universitu jako učitel kompozice. Tam jsem vyučoval tři roky.

Moje díla byla ...

Moje díla byla uváděna největšími americkými orchestry pod vedením dirigentů Kusevického, Charlese Muncha, Eugèna Ormandyho, Fritze Reinera, Arthura Rodziňského, Vladimíra Golschmanna, Dimitriho Mitropoulose, Ericha Leinsdorfa. Dvakrát jsem obdržel cenu Newyorského sdružení kritiků za komickou operu Veselohra na mostě a za Symfonické fantazie, věnované Charlesu Munchovi. V r. 1956 jsem byl poctěn volbou za člena Institutu písemnictví a umění.

Dne 8. srpna 1959 byl Martinů převezen do kantonální nemocnice v Liestalu, kde 28. srpna zemřel. Pochovali ho 1. září 1959 v milovaném Schönenbergu. Dílo Bohuslava Martinů je velmi rozsáhlé, neboť čítá bezmála 400 skladeb – od jednoduchých tanečních kompozic po oratoria a opery. Skladatelovu značnou tvůrčí plodnost lze vysvětlit tím, že se věnoval vždy téměř výhradně kompozici. Základním předpokladem mu k tomu byl nevšední tvůrčí étos, protože Martinů osvědčoval v oblasti hudební skladby neobyčejnou píli a svědomitost. Tyto vlastnosti spojoval s přirozeným nadáním a s citlivou inteligencí. Vstupoval do hudebního světa jako talent, ke konci života dosáhl nejvyšších možných uměleckých met.

... protože se mu nedostalo soustavného

Kdo byl Bohuslav Martinů

- hudební skladatel
- narozen v Poličce
- **žákem Josefa Suka**, od 20. let v zahraničí - Paříž
- jeho manželka byla Francouzka, jmenovala se Charlotte a seznámili se v cirkusu
- do roku 1938 každé prázdniny trávil doma, ale pak se už vinou války a poválečných politických změn domů nikdy nevrátil
- po pádu Francie odešel do Ameriky
- po II. sv. válce se chtěl vrátit domů (jmenován profesorem AMU), ale nestalo se tak kvůli komunistickému puči v roce 1948
- vrátil se do Evropy
- zemřel ve Švýcarsku
- v Poličce pohřben až v roce 1979 označován jako formalista, protisocialistický živel; neobvyklá barevnost, bohatá rytmika; rozsáhlé dílo kultivovaný vztah k básnickému slovu v písních, sborech, operách

Opery

- **Veselohra na mostě**
- **Hry o Marii** (středověké hry)
- **Julietta**
- **Řecké pašije** - problematika obětování se proti sobectví; v řeckém prostředí

Balety (11)

- **Špalíček**

Orchestrální tvorba

- 6 symfonií
- **Památník Lidicím** (1943)

Klavírní

- **Loutky**

Vokální hudba

- **Kytice** – kantáta
- **Otvírání studánek** (1955) – malá kantáta pro sóla, recitátora, dvoje housle, violu, klavír a ženský nebo dětský sbor na slova Miroslava Bureše; pásmo na téma lidového zvyku vítání jara; čištění studánky, loučení se se zimou; dětský obřad; postava poutníka (ztělesnění moudrosti věků); znovuobjevení pouta k tradici a k rodné zemi

- **Písničky na jednu stránku**
- **Písničky na dvě stránky**
- **Nový špalíček – písňové cykly**

Literatura:

Martinů, B.: Dopisy domů. Z korespondence do Poličky (red.I.Popelka). Praha 1996

Martinů, B.: Dopisy domů. Z korespondence do Poličky. MF, Praha 1996.

Mihule, J.: Martinů – osud skladatele. UK, Praha 2002.

Šafránek, M.: Bohuslav Martinů. Život a dílo. Praha 1976.

http://hudobnik.wbl.sk/dejiny_hudby_-_skripta_-srpen_2010.pdf

s. 111

Hudební ukázka:

B. Martinů - 1. symfonie

<https://www.youtube.com/watch?v=-nMW27qynYs>